

Raport vjetor 2009 Annual report

REPUBLIKA E KOSOVËS

REPUBLIKA KOSOVA

REPUBLIC OF KOSOVO

**QEVERIA E KOSOVËS / MINISTRIA E TREGTISË DHE INDUSTRIË
VLADA KOSOVA / MINISTARSTVO TRGOVINE I INDUSTRIJE
GOVERNMENT OF KOSOVO / MINISTRY OF TRADE AND INDUSTRY**

**Drejtoria e Akreditimit e Kosovës
Raport vjetor 2009**

**Kosovo Accreditation Directorate
Annual Report 2009**

Raport vjetor 2009 Annual report

Ministria e Tregtisë dhe Industrisë
Drejtoria e Akreditimit e Kosovës
Rr. "Ismajl Hajdaraj" p.n
Lagja e Universitetit
drejtoriaakreditimitekosoves@gmail.com
Web faqja: www.mti-ks.org

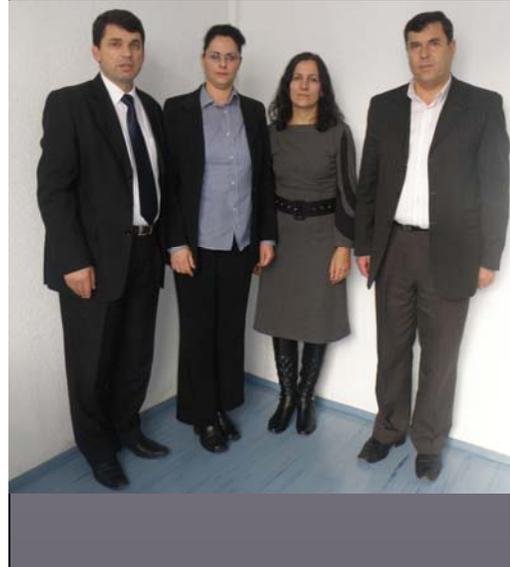
Ministry of Trade and Industry
Kosovo Accreditation Directorate
St. "Ismail Hajdaraj" n.n
drejtoriaakreditimitekosoves@gmail.com

Ibush Luzha

Banush Neziri

Safete Rexhepi

Ardiana Shala

Raport vjetor 2009 Annual report

Përmbajtja:

1. Mesazh i Drejtorit të Drejtorisë së Akreditimit.....	4
2. Mesazh i kryetarit të Këshillit të Akreditimit.....	5
3. Krijta e kapaciteteve vlerësuese të DAK-ut.....	5
4. Ueb faqja e Drejtorisë së Akreditimit	8
5. Të arriturat e Drejtorisë së Akreditimit për vitin 2009.....	9
6. OVK-të e akredituar nga DAK gjatë vitit 2008/2009.....	10
7. Laboratorët që janë në procedurë të akreditimit	11
8. Objektivat e DAK-së për vitin 2010	11
9. Marrëdhëniet rajonale të DAK-ut.....	11
10. Marrëdhëniet ndërkombëtare të DAK-ut.....	12
11. Te hyrat e realizuara në Drejtorinë e Akreditimit.....	13
12. Shtypi ditor shkruan për Drejtorinë e Akreditimit	14

Contents:

1. Message from Director of Accreditation.....	4
2. Message form Chairman of Accreditation Co.....	5
3. Increase of DAK assessor capacity	5
4. Webpage of Accreditation Directorate.....	8
5. The achieve Accreditation Directorate for year 2009.....	9
6. Accredited Conformity Assessment Bodies from DAK during the year 2008/2009.....	10
7. Laboratories that are in procedure of accreditation.....	11
8. DAK Objectives for 2010.....	11
9. DAK Regional Cooperation's.....	11
10. DAK International Cooperation's.....	12
11. The DAK Incomes.....	13
12. Daily news writes for Accreditation Directorate.....	14

Raport vjetor 2009 Annual report

1. Mesazh i Drejtorit të Drejtorisë së Akreditimit, Ibush Luzha

Drejtoria e Akreditimit e Kosovës (DAK) mund ta cilësojë vitin 2009 si vit të progresit të dukshëm në të gjitha aspektet. Gjatë këtij viti u arrit të vihet në funksion një sistem menaxhimi në përputhje me standardet evropiane dhe ato ndërkombëtare, si dhe në përputhje me politikat e shtetërore.

Është punuar në drejtim të ngritjes së skemave të akreditimit, si në fushën e laboratorëve testues, kalibruës si dhe të trupave inspektues me tendencë për rritjen e numrit të skemave të reja të akreditimit.

Harmonizimi i legjislacionit të Republikës së Kosovës me atë të Bashkimit Evropian për fushën e Akreditimit, ishte një tjetër arritje e vitit 2009. Në nëntor 2008 u aprovua nga Kuvendi i Republikës së Kosovës dhe u dekretua nga kryetari i Republikës së Kosovës Ligji i ri për Akreditimin, ndërkohë që është bërë amendimi i UA-ve në përputhje me këtë ligj.

Gjithashtu gjatë këtij viti u krijua Komiteti Teknik për laboratorë testues dhe Komiteti Teknik për organizma inspektuese si dhe funksionalizimi i Këshillit të Akreditimit me ç' rast në vitin 2009 u akredituan pesë organizma për vlerësimin e konformitetit (OVK) sipas kërkesave të standardit SK EN ISO/IEC 17025. Gjate kësaj periudhe u forcua bashkëpunimi me organizma të interesuar për akreditim dhe u institucionalizua bashkëpunimin me disa institucione. Synimi ishte përfshirja e të gjitha palëve të interesuara në ngritjen e një sistemi akreditimi efikas në Kosovë.

Ibush Luzha, Drejtor i Drejtorisë së Akreditimit
Director of Accreditation Directorate

1. Message from Director of Accreditation, Ibush Luzha

Year 2009 was for the Directorate of Accreditation of Kosovo (DAK) a year of progress in all aspects. During 2009, DAK implemented the national policy, and was able to functionalize its management system in compliance with the relevant European Union standards.

DAK has been working on setting up of the accreditation scheme for testing and calibration laboratories and inspection bodies. Increasing of the number of accreditation schemes was one of our key objectives in 2009.

Harmonization of the Republic of Kosovo legislation with the one of European Union in the field of accreditation was another achievement of DAK. The new Law on Accreditation was approved by the Assembly of the Republic of Kosovo in November 2008. Following, the Administrative Order was amended in compliance with this Law.

Further, the Technical Committee for Testing Laboratories and the Technical Committee for Inspection Bodies were established in 2009 also the Accreditation Council was functionalized. Five Conformity Assessment Bodies were accredited in 2009 in conformity with SK EN ISO/IEC 17025. During 2009 DAK has strengthened the cooperation with all major organizations and institutions interested in the field of accreditations. The aim was to include all interested parties in setting up of an efficient accreditation system in Kosovo.

Raport vjetor 2009 Annual report

Në vitin 2009 DAK nënshkroi memorandume mirëkuptimi me Drejtorinë e Përgjithshme të Akreditimit (DA) të Republikës së Shqipërisë, Institutin e akreditimit nga Republika e Maqedonisë (IARM) dhe me Agjencinë Turke të Akreditimit (TURKAK).

Në aspektin e bashkëpunimit në shkallë evropiane dhe ndërkombëtare, një ndër të arriturat më të rëndësishme të DAK-së është anëtarësimi i DAK-ut në EA (European co-operation for Accreditation) si anëtare me Kontratë, kjo arritje e DAK-së hap rrugët për nënshkrimin e MLA (Marrëveshjes Multilaterale) me ç'rast certifikatat për vlerësim të konformitetit të cilat do të lëshohen nga OVK-të e akredituara nga DAK do të njihen në të gjitha shtetet e BE-së si dhe shtetet të cilat kanë të nënshkruar MLA me EA-n.

Viti 2009 na tregoi, se mund të arrijmë gjithçka me një planifikim të guximshëm dhe disiplinë të fortë.

In 2009 DAK has signed Memorandum of Understanding (MoU) on bilateral cooperation with the General Accreditation Directorate of the Republic of Albania, the Accreditation Institute of the Republic of Macedonia and the Turkish Accreditation Agency, TURKAK.

At the European level, becoming a cooperation member of the EA (European cooperation for Accreditation) was the most important achievement of the DAK. This will pave the way for DAK to sign the MLA agreement (Multi Lateral Agreement), so that, in the future, certificates of conformity assessment issued from bodies accredited by DAK will be accepted in all EU member states and states who have signed MLA-s with the EA.

Progress of 2009 shows, that we can achieve everything brave planning and strong discipline.

Raport vjetor 2009 Annual report

2. Mesazh i Kryetarit të Këshillit të Akreditimit, Halil Berisha

Këshilli i Akreditimit nga natyra e tij është një forum përfaqësues i të gjitha palëve, që kanë interes direkt dhe indirekt për procesin e akreditimit. Një nga aktivitetet kryesore të Këshillit të Akreditimit për vitin 2009 ka qenë shqyrtimi i hollësishëm i zhvillimeve më të fundit në legjislacionin evropian lidhur me akreditimin dhe përafrimin e tyre në legjislacionin vendor. Ekspertiza e kualifikuar e anëtarëve të Këshillit të Akreditimit u reflektua në opinionet, sugjerimet dhe komentet që dhamë në hartimin e ligjit të ri të akreditimit dhe akteve të tjera nënligjore që shoqërojnë atë. Gjithashtu gjatë vitit 2009, Këshilli të Akreditimit ju dedikuan mbështetjet dhe diskutimet në mënyrë të vazhdueshme në lidhje me procedurat e akreditimit të kryera nga DAK dhe përmirësimin e sistemit të menaxhimit, i cili tashmë mund të thuhet se funksion në mënyrë të plotë. Bashkëpunimi ynë me Drejtorinë e Akreditimit ka qenë i shkëlqyer dhe i konkretizuar në rezultate konkrete gjatë vitit 2009. Ndër to mund të përmendim vazhdimin e vlerësimit të procedurave të akreditimit, rritja e numrit të aplikuesve për akreditim, si dhe zgjerimin e rrjetit të bashkëpunimit në nivel rajonal.

Në përfundim do të dëshiroja të falënderoja të gjithë personelin e Drejtorisë së Akreditimit, veçanërisht drejtuesit e procesit të vlerësimit dhe kolegët (anëtarët e KA) për gjithë punën e kryer gjatë vitit 2009. Unë besoj se bashkëpunimi ynë do të vazhdojë të jetë i suksesshëm dhe Këshilli i Akreditimit do të kontribuojë që edhe viti 2010 të jetë një vit me rezultate të tjera pozitive dhe ngjarje të rëndësishme në fushën e akreditimit.

Halil Berisha, Kryetar i Këshillit të Akreditimit The Advisory Board Chairman

2. Message from Accreditation Council Chairman, Halil Berisha

The Accreditation Council from its nature is a forum of all parties, who are directly or indirectly interested in accreditation processes.

One of main activity for the Accreditation Council for the year 2009 was analyzing in details the last progresses of European legislation related with accreditation and approximation of Kosovo legislation to it. Qualified expertise of the Accreditation Council members was reflected in opinions, suggestions and comments that we gave in preparation of new law of accreditation and other secondary legislations that accompanies it.

Also during the year 2009, the support and the discursions were dedicated to Accreditation Council permanently related to the accreditation procedures that are performed by DAK and improvement of management system, and we may say that it is completely in function. Our cooperation with Directorate of Accreditation was great and it was concretized with results during the year 2009. We can mention the continuation of the procedure of the accreditation assessment, the increase of the number of applicants for accreditation and the enlargement of cooperation in regional level. At the end I would like to thank all DAK staff, especially the leaders of accreditation processes and colleges, members of Accreditation Council for all the work that they have done during the year 2009. I believe that our cooperation will continue to be successful and Accreditation Council will continue contribute also in year 2010 with other positive achievements in accreditation field and important event in accreditation field.

Raport vjetor 2009 Annual report

3. Rritja e kapaciteteve vlerësuese të DAK-ut

Trajnimi dhe përmirësimi i nivelit të kualifikimit si dhe kompetencës së stafit të DAK-së dhe vlerësuesve përbën një element kryesor të politikave të DAK-së për krijimin e një sistemi kombëtar të akreditimit në përputhje me kërkesat e EA-së, me rekomandimet afatshkurtra dhe afatmesme të Partneritetit Evropian dhe Planit Kombëtar për zbatimin e Marrëveshjes së Stabilizim Asocimit për rritjen e kapaciteteve vlerësuese të trajnuara.

Ndërgjegjësimi i OVK-ve në lidhje me rëndësinë e akreditimit, ishte një nga objektivat kryesore të Drejtorisë të Akreditimit të Kosovës (DAK). Për këtë qëllim u organizua dhe u mor pjesë në disa aktivitete me qëllim promovimin e vlerave të akreditimit nga përdoruesit e këtij shërbimi si konsumatorët, autoritet publike, biznesi, etj. DAK-u organizoi në mënyrë të vazhdueshme trajnime, seminare, work-shope dhe mbledhje me Organizmat e Vlerësimit të Konformitetit dhe palë të tjera të interesuara. DAK-u përgatiti dhe shpërndau në të gjitha këto aktivitete broshura, fletëpalosje dhe materiale të tjera promovuese.

3. Increase of DAK assessor capacities

Training and improvement of the DAK staff and assessors qualification and competence level is one of the main element for DAK policy's on establishing of the accreditation national system in compliance with EU requirements, , with short and long term recommendations of the European Consortium and National Plane for Stabilization and Association Agreement for enlargement of the trained assessor capacities.

Awareness of the CAB-s on accreditation importance was one of main DAK objectives. There have been organized and participated is several activities with aim to promote values of accreditations to consummator, public authority, businesses, etc. DAK- permanently has organized trainings, seminars, work-shop and meetings with CAB-s and interested parties. DAK had prepared and distributed brochure, leaflet and other promotion materials.

Raport vjetor 2009 Annual report

DAK-u ka organizuar disa trajnime teorike dhe praktike për stafin dhe vlerësuesit e DAK-ut me tema të ndryshme.

Në kuadër të projektit Ngritja SMC sipas standardit SK EN ISO/IEC 17011 si dhe nevojave të DAK-ut janë mbajtur trajnimet:

- Trajnimi për vlerësues sipas standardit SK EN ISO / IEC 17025,
- Trajnim në standardin SK EN ISO/IEC 17011:2004,

Momente gjatë trajnimit
Training activities

DAK has organized several theoretical and practical training for DAK staff and assessor with different subjects.

In frame of project "Setting up The SMC by the standard SK EN ISO/IEC 17011 and based on DAK needs, the trainings were held on following subjects:

- Trainings for assessors by the standard SK EN ISO/IEC 17025,
- Trainings on standard SK EN ISO/IEC 17011:2004,

Raport vjetor 2009 Annual report

- Trajnim në standardin SK EN ISO/IEC 17025: 20005 " Kërkesa të përgjithshme për kompetencën e laboratorëve të provave dhe të kalibrimeve",
- Procedurat e akreditimit,
- Roli i Akreditimit,
 - Trajnim në standardin SK ISO /IEC 17021:2006,
 - Trajnim në standardin SK ISO /IEC 17024:2006.

Ndarja e certifikatave te trajnimit nga ana e Ministrit te
MTI-se
The certificate spread out from Minister of MTI

- Trainings on standard SK EN ISO/IEC 17025: 20005 "General requirements for the competence of testing and calibration laboratories",
- Accreditation Procedures,
- Importance of Accreditation,
 - Trainings on standard SK ISO /IEC 17021:2006,
 - Trainings on standard SK ISO /IEC 17024:2006.

Raport vjetor 2009 Annual report

Gjatë këtij viti u trajnuan 148 pjesëmarrës si nga OVK-t ashtu edhe nga infrastruktura e cilësisë në Republikën e Kosovës. Pas çdo trajnimi u shpërndan certifikata të ndjekjes së trajnimeve.

Në vitin e ardhshëm Drejtorja e Akreditimit në strategjinë e saj ka paraparë krijimin e një qendre trajnimi. Në këtë qendër trajnimi do të organizohen trajnime sipas nevojave si të Drejtorisë së Akreditimit gjithashtu edhe trajnimin e përfaqësuesve të OVK-ve si dhe palëve tjera të interesuara.

Momente gjatë trajnimit
Trainings activities

During this year there have been trained 148 participants from CAB-s and from quality infrastructure in Republic of Kosovo. After each training session, to the participants were granted certificates for attendance of trainings .

Next year DAK has planed within its strategy to establish the training centre. In this training center will be organized trainings based on DAK needs also and trainings for representatives of CAB-s and other interested parties.

Raport vjetor 2009 Annual report

Drejtoria e Akreditimit ka bashkëpunuar me të gjitha organizmat akreditues të vendeve të Ballkanit dhe po punon për institucionalizimin e këtij bashkëpunimi duke nënshkruar Marrëveshje Bashkëpunimi. Nga auditimi që u bë në Drejtorinë e Akreditimit, nuk u konstatua ndonjë shkelje ligjore apo administrative. Statusi financiar i DA-së është “Institucion me financim 100% nga Buxheti i Shtetit”. Financime nga Akreditimet kanë filluar në fund të vitit 2008 dhe sipas ligjit derdhen në Buxhetin e Shtetit, i cili bën financimin e planifikuar të Buxhetit të DAK-ut.

Accreditation Directorate has cooperated with all Balkan accreditation organisms and is continuing to institutionalize this cooperation by signing MoU-en. From audit that has been performed to the Kosovo Accreditation Directory (DAK) is not seen any legal or administrative violation.

Financial statute of DAK is “Institution funded by the state budget 100% “. The incomes from accreditation have started from 2008 and by the law they flow into the State Budget.

Raport vjetor 2009 Annual report

4. Ueb faqja e Drejtorisë së Akreditimit

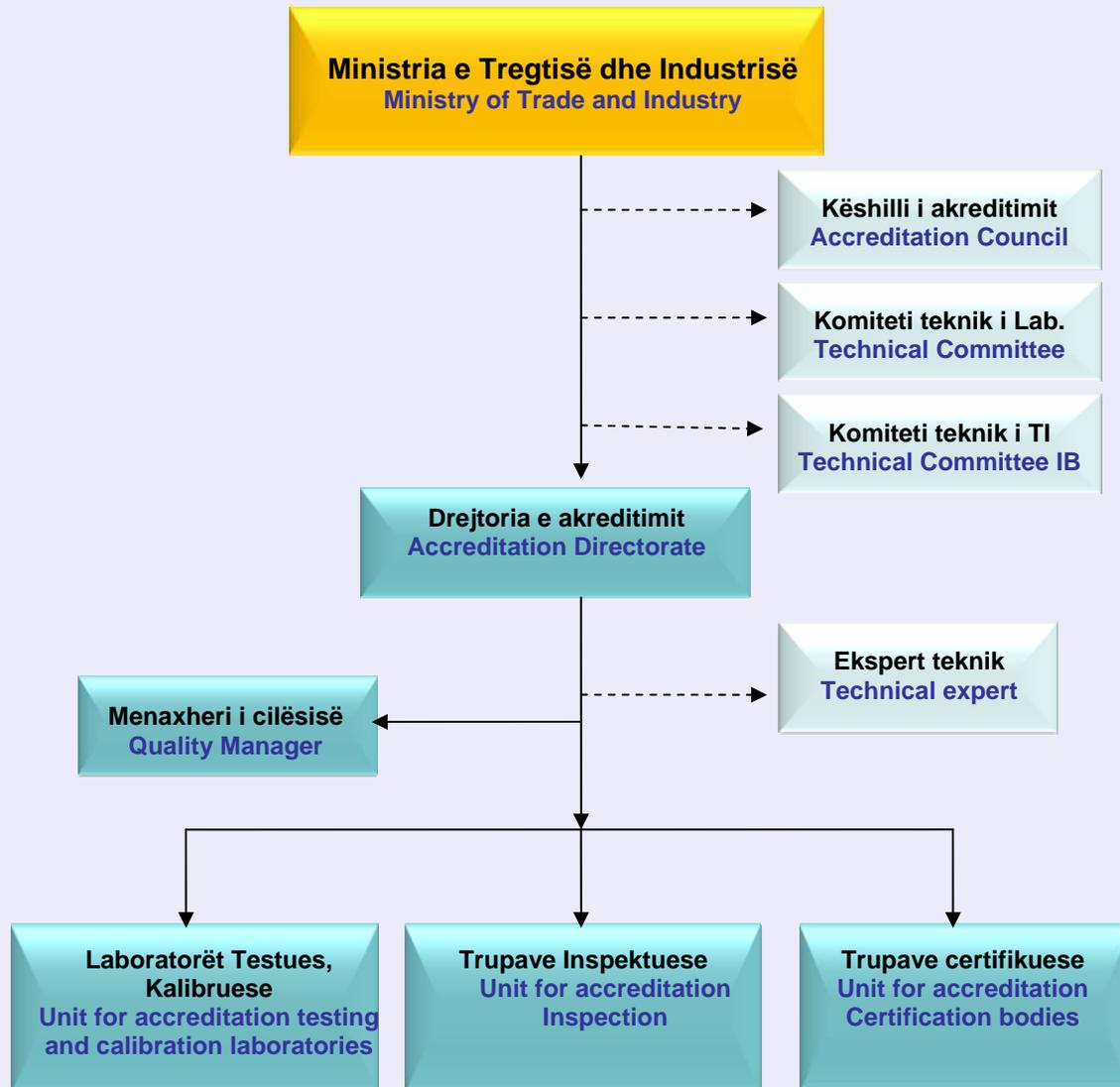
Ueb faqja e DA, është e organizuar në kuadër të faqes së MTI-së (www.mti-gov.net) që ka ofruar informacione mbi aktivitetet që janë organizuar në kuadër të DA-së. Përdoruesit mund të shkarkojnë dokumentacionin e nevojshëm (forma, procedura, si dhe informacione në lidhje me testet e zotësisë) etj.

4. Webpage of Accreditation Directorate

The webpage of DAK is organized within the Ministry of Trade and Industry webpage (www.mti-gov.net) and provides the information's on DAK activities. Users may download necessary documentation (forms, procedures, and information's about proficiency tests etc.)

Raport vjetor 2009 Annual report

Organo-grama e Drejtorisë së Akreditimit

Raport vjetor 2009 Annual report

5. Të arriturat e Drejtorisë së Akreditimit për vitin 2009

Hartimin e UA-ve;

UA për organizimin dhe funksionimin e Drejtorisë së Akreditimit të Kosovës,
UA për përcaktimin e tarifave për akreditim,
UA për këshillin e akreditimit,
UA për logon e Drejtorisë së Akreditimit.

- Vazhdimi me procedurat e akreditimit;
- Ofrimi i shërbimit të akreditimit me cilësi në përgjigje të kërkesave të klientëve;
- Rritja e ndërgjegjësimit të konsumatorëve, autoriteteve dhe industrisë mbi rolin e akreditimit;
- Ngritja e nivelit të bashkëpunimit në nivel rajonal dhe kombëtar;
- Nënshkruam Memorandumin e Mirëkuptimit me Institutin e Akreditimit të Republikës së Maqedonisë (IARM);
- Nënshkruam Memorandumin e Mirëkuptimit me Agjencinë Turke të Akreditimit (TURKAK);
- Anëtarësimi i DAK në EA (**European co-operation for Accreditation**) si anëtare me Kontratë;
- 5 OVK të akredituara, 10 OVK në procedurë të akreditimit;
- Është krijuar komiteti teknik për laboratorë testuese dhe komiteti teknik për organizma inspektues;

5. The Achievements of Accreditation Directorate for year 2009

Drafting of administrative orders:

AO on DAK organization and functioning
AO for accreditation tariffs
AO for Accreditation Council
AO for Accreditation Logo

- Continuing with accreditation procedures
- Providing the accreditation qualitative services conform the clients requests
- Awareness of the consummator , authorities and industries on accreditation importance
- Setting up the level of cooperation in regional and national level
- Signing of the Memorandum of Understanding with Macedonian Accreditation Institute (IARM)
- Signing of the MoU-en with TURKAK-Turkish Accreditation Agency
- Cooperation member with EA (European Cooperation for Accreditation)
- 5 accredited CAB-s, 10 CAB-s ongoing procedure to be accredited
- The Technical Committee for Test Laboratories and Technical Committee for Inspection Bodies are established.

Raport vjetor 2009 Annual report

6. Organizmat e Vlerësimit të Konformitetit të akredituar nga DAK gjatë vitit 2008/2009 Accredited Conformity Assessment Bodies from DAK during the year 2008/2009

Laboratorët e Akredituar nga Drejtoria e Akreditimit të Kosovës Accredited laboratories from DAK

Laboratori Testues 10 / 002	NSH" Agrovet"	Lab. për analiza të: tokës, mineraleve, hedhurinave industriale, indeve bimore. Ujit industrial dhe për ujitje, plehrave artif. dhe organike Lab. for: soil, minerals, industrial waste and plant tissues Industrial and irrigation water, artificial and natural-organic fertilizers
Laboratori Testues 07 / 003	Sharr Beteiligungs GMBH	Laboratori për analiza kimike dhe fiziko-mekanike të çimentos Laboratory for chemical and mechanical-physical analysis of cement
Laboratori Testues 05 / 004	"INKOS" sh.p.k.	Laboratori i kontrollit të derivateve të naftës Laboratory for analysis oil and crude oil.
Laboratori Testues 11 / 005	"FAN" sh.p.k	Lab. për analiza fiziko-mekanike të armaturës dhe njejeve të saldimit Lab. for mechanical-physical analysis of armory and soldering
Laboratori Testues 22 / 006	N.P.N "Renelual Tahiri" sh.p.k	Lab. për analiza fiziko-mekanike për beton dhe produkte të betonit Laboratory for mechanical-physical analysis of concrete
Laboratori Testues 21/ 007	"Compact Group" sh.p.k	Laboratori i analizave të ujit "DEA" Laboratory for analyzes water "DEA"
Laboratori Testues 16/ 008	"Eskavatori Company" sh.p.k	Laboratori për analiza të agregateve dhe asfalteve Laboratory for asphalt and aggregates
Laboratori Testues 12/ 009	" M&Sillosi " sh.p.k	Laboratori për analiza të miellit, grurit, himeve dhe prodhimeve të grurit Lab. for analyses of flour, corn, bran and corn products

Organizma inspektues të akredituar nga Drejtoria e Akreditimit të Kosovës Inspection bodies accredited from DAK

Trupa Inspektues 06 / 001	KPU Inspect sh.p.k.	Trupa Inspektuese për nafte dhe derivate të naftës Inspection body for oil and crude oil
---------------------------------	---------------------	---

Raport vjetor 2009 Annual report

7. Laboratorët që janë në procedurë të akreditimit

- Stone Castle Winery LLC, Laboratori për analiza të pijeve alkoolike dhe joalkoolike.
- Vëllezërit e Bashkuar Sh.p.k, Laboratori për analiza të betonit dhe produkteve të betonit .
- Derivati , Sh.p.k, Laboratori për analiza të naftës dhe derivate të naftës
- Birra "Peja", Laboratori për analiza të pijeve alkoolike.
- MBPZHR-IBK, Laboratori për analiza të farërave, plehrave dhe produkteve ushqimore.
- N.N.SH Geokos A&A, Laboratori i analizave gjeo - mekanike të dherave.
- NTP GOLD-Com, Laboratori për analiza të metaleve të çmuara.
- Ballkan Petroll, Laboratori për analiza të vajrave.
- Instituti i shëndetësisë publike, me tre laborator.
- FORENZIKA, Laboratori i Ministrisë së Punëve të Brendshme.

Momente gjate procedurës se vlerësimit

7. Laboratories that are in procedure of accreditation

- Stone Castle Winery LLC, Laboratory for analyses of alcohol and non alcohol drinks.
- Vëllezërit e Bashkuar Sh.p.k, Laboratory for analyses of concrete and concrete products.
- Derivati, Laboratory for analyses of petroleum and derivate of petroleum
- Birra "Peja", Laboratory for analyses for alcohol drinks.
- MBPZHR-IBK, Laboratory for analyses of seed, manure and food products
- N.N.SH Geokos A&A, Laboratory for analyses for geo - mechanics of soil.
- NTP GOLD-Com, Laboratory for analyses precious metals
- Ballkan Petroll, Laboratory for analyses of oil.
- ISHP, with three laboratories.
- FORENZIKA, Laboratory of the Ministry of Internal Affairs.

Raport vjetor 2009 Annual report

8. Objektivat e DAK-së për vitin 2010

- Harmonizimi i Legjislacionit në fushën e akreditimit me atë të BE-së;
- Aplikimi për anëtarësim në ILAC (Bashkëpunimi ndërkombëtar i Akreditimit të Laboratorëve);
- Aplikimi për anëtarësim në IAF(Forumin Ndërkombëtar të Akreditimit);
- Krijimi i një qendre trajnuese brenda Drejtorisë së Akreditimit;
- Përmirësimi i skemave ekzistuese të akreditimit;
- Rritja e ndërgjegjësimit për rolin e akreditimit duke u fokusuar tek autoritetet e qeverisjes qendrore, biznesi, Organizmat e Vlerësimit të Konformitetit dhe të gjithë palët e interesuara.

8. DAK Objectives for 2010

- Harmonization of the accreditation Legislation with EU;
- Apply for ILAC membership (International Laboratory Accreditation Co-operation);
- Apply for IAF membership (International Accreditation Forum);
- Establishment of training center within Accreditation Directorate
- Improvement of actual accreditation schemes
- Improve awareness on accreditation role by focusing on central governmental authorities, business, CAB-s and all interested parties.

Raport vjetor 2009 Annual report

9. Marrëdhëniet rajonale të DAK-ut

DAK-ku i ka kushtuar rëndësi të madhe marrëdhënieve rajonale dhe ka raporte të mira me të gjithë Organizmat e Akreditimit të shteteve në rajon. Gjatë këtij viti DAK-u ka nënshkruar MoU me:

Drejtoria e Akreditimit më 14.05.2009 në Shkup nënshkroi MoU-en me IARM (Instituti i Akreditimit të Republikës së Maqedonisë) .

Ne nënshkrim të kësaj marrëveshjeje i pranishëm ishte edhe këshilltari i ministrit në MTI-së për infrastrukturë të cilësisë z.Sefer Tasholli. Nënshkrimin e kësaj marrëveshjeje në emër të Drejtorisë së Akreditimit nga Republika e Kosovës e bëri Drejtori i Drejtorisë z.Ibush Luzha ndërsa në emër të IARM e këtë MoU-en e nënshkroi z.Trpe Ristoski, Drejtor i IARM-s.

Me nënshkrimin e kësaj marrëveshjeje edhe më shumë do të intensifikohet bashkëpunimi në mes të Drejtorisë së Akreditimit nga Republika e Kosovës si dhe IARM nga Republika e Maqedonisë si në fushën e këmbimit të kryevlerësuesëve, vlerësuesëve dhe ekspertëve në procedurat e akreditimit.

MoU me IARM, Shkup
MoU with IARM, Skopje

9. DAK Regional Cooperation's

DAK has paid a lot of attention to the regional cooperation's and has establish good relations with all of regional Accreditation bodies. During this year DAK has signed MoU with:

Accreditation Directorate on date 14.05.2009 in Skopje has signed the MoU-en with IARM (Accreditation Institute of Republic of Macedonia).

During the memorandum endorsement were preset the MTI advisor for quality infrastructure Mr. Sefer Tasholli. In behalf of the Republic of Kosovo Accreditation Directory, the agreement has signed the Accreditation director, Mr. Ibush Luzha, while in behalf of IARM (Accreditation Institute of Republic of Macedonia) Mr.Trpe Ristoski, Director of IARM.

By conclusion of this agreement, the cooperation will be increased between the Kosovo Accreditation Directory and IARM in field of exchanging the Assessor Leaders, Assessors and Experts of the accreditation procedures,

Raport vjetor 2009 Annual report

Drejtoria e Akreditimit e Kosovës më 19 nëntor 2009 nënshkroi MoU-en edhe me Agjencinë Turke të Akreditimit (TURKAK). Për TURKAK memorandum u nënshkrua nga z. Atakan Bastürk, Sekretar gjeneral i agjencisë, ndërsa për Drejtorinë e Akreditimit të Kosovës nënshkroi drejtori i kësaj Drejtorie z. Ibush Luzha. Në ceremoninë e nënshkrimit te memorandumit ishte prezent edhe Këshilltari i Ministrisë të MTI-se, z. Sefer Tasholli.

MoU-n me TURKAK, Stamboll
MoU with TURKAK, Istanbul

Kosovo Accreditation Directorate on 19 November 2009 has sign the MoU with Turkish Accreditation Agency. In behalf of TURKAK, the memorandum was sign by Mr. Atakan Bastürk, Agency General Secretary and in behalf of KAD; the memorandum has signed the Mr. Ibush, KAD Director. At the ceremony of memorandum endorsement was present Mr. Sefer Tasholli, Ministers Advisor of the MTI.

Raport vjetor 2009 Annual report

10. Marrëdhëniet ndërkombëtare të DAK-ut

Një ndër të arriturat më të mëdha të DAK-ut gjatë këtij viti është anëtarësimi i sajë në EA (**European co-operation for Accreditation**) si anëtare me Kontratë. DAK nënshkroi me EA-n kontratën për anëtarësim si anëtare me kontrate (Co-operation Member) më 26.11.2009 në Brugge të Belgjikës në Asamblenë Gjenerale të EA-së.

DAK-u gjatë këtij viti ka pasur trajnime edhe përmes PTB, BSI, UKAS, NPL vlerësime nga auditor të mbështetur nga IPA si dhe vlerësimi i fundit që është kryer në qershor të vitit 2009 nga auditor të EA-së ka qenë shumë i suksesshëm për DAK-un pasi që ajo u radhit në nivelin e Maqedonisë, Serbisë, Malit të zi dhe Bosnjës e Hercegovinës.

Graham Talbot kryetar i EA-së, Ibush Luzha drejtor i DAK
Graham Talbot president of EA, Ibush Luzha director of DAK

10. DAK International Cooperation's

One of greatest DAK achievements during the year 2009 is being the Co-operation Member in EA (European co-operation for Accreditation). DAK has signed the contract with EA on 26.11.2009 in Brugge of Belgium, in EA General Assembly.

During this year the DAK have received trainings through PTB, BSI, UKAS, and NPL, auditor assessments supported by IPA, where the last assessment was on June 2009 from EU auditors and was very successful for DAK, due to the fact that DAK was ranged in the same level with Macedonia, Serbia, Montenegro, and Bosnia and Herzegovina.

Raport vjetor 2009 Annual report

11. Te hyrat e realizuara ne Drejtorinë e Akreditimit

Sipas evidencës së mbajtur për të hyrat e realizuara në Drejtorinë e Akreditimit për vitin 2009 është konstatuar se këto te hyra për këtë periudhë kohore janë në vlerën prej 5,235.00 €. Te hyrat u realizuan si rrjedhojë e kryerjes së pagesave nga ana e laboratorëve e testues/kalibrues, trupave inspektues dhe organizmave certifikues sipas kontratës paraprakisht të bërë në mes të DAK-së dhe subjektit, e cila kontrate bazohet në ligjin për akreditim Nr 03/L-069, si dhe UA Nr.2009/04 "Për përcaktimin e tarifave për akreditim"

Këto pagesa kishin të bënin me:

- a) pagesën për krye vlerësues ;
- b) pagesën për procedurë administrative dhe mbikëqyrje ;
- c) pagesën për dhënien e certifikatës si dhe
- d) çmimet për përdorimin e logos së akreditimit për organizmat testues-kalibrues të akredituar ;

11. The DAK incomes

Based on DAK incomes records, the year 2009 for this period was 5,235.00 €. These incomes are accumulated from the payments of the testing and calibration laboratory, also payments from inspection and certification bodies according to the contracts concluded between DAK and entities. The contract is based to the Accreditation Law No 03/L-069 and Administrative Order No 2009/04 on "Accreditation tariffs"

These payments where for:

- a) Fees for Lead Assessor;
- b) Fees for administrative procedure and surveillance;
- c) Fees on certificate obtaining and
- d) Fees for the use of accreditation symbol

Raport vjetor 2009 Annual report

12. Shtypi ditor shkruan për Drejtorinë e Akreditimit

Drejtoria e Akreditimit e Kosovës anëtarësohet në EA, shkruajnë gazetat:

Lajm, faqe 7 shkruan se Drejtoria për Akreditim e MTI-së anëtarësohet në Korporatën Evropiane për Akreditim, dhe më pas titullohet "**Mundësi e re për produktet vendore**"

Express, faqe 11 shkruan rreth kësaj teme "**Akreditimi i parë**"

Epoka e re, faqe 9 shkruan "**Drejtoria e Akreditimit pranohet në EA**"

Kosova sot, faqe 7 shkruan "**DAK anëtarësohet në EA**"

Zëri, faqe 6 shkruan "**Drejtoria e Akreditimit - anëtare e EA-së**"

Koha Ditore, faqe 14 shkruan "**Vlerësimet e kosovarëve tani do të njihen në shtetet e BE-së**"

Bota sot, faqe 8-9, shkruan "**Zharku: Hapen rrugët për anëtarësim në organizatat ndërkombëtare**"

Infopress, faqe 6 shkruan "**Certifikime evropiane**"

Rëndësi te veçante nënshkrimit të kësaj kontrate i dha edhe ueb faqja ne gjuhen angleze www.newkosovareport.com me artikullin : **Kosovo Accreditation Directorate joins EA Tuesday, 08 December 2009**

Konferenca për shtyp e ministrit të MTI-se me rastin e nënshkrimit të marrëveshjes me EA-ne

12. Daily news writes for Accreditation Directorate

Accreditation Directorate is member of EA, writes in newspapers:

Lajm, page 7 writes that Accreditation Directorate of MTI is member of European Cooperate for Accreditation, and then it was title "**New opportunity for local products**"

Express, page 11 writes for this theme "**First Accreditation**"

Epoka e re, page 9 writes "**Accreditation Directorate is accepted in EA**"

Kosova sot, page 7 writes "**DAK is member of EA**"

Zëri, page 6 writes "**Accreditation Directorate-member of EA**"

Koha Ditore, page 14 writes "Assessment of kosovars now will be accepted in EU states"

Bota sot, page 8-9, writes "**Zharku: The roads are open for membership into international organisms**"

Infopress, page 6 writes "**European Certifications**"

The high importance that Kosovo Accreditation Directorate has join EA was given and English web page www.newkosovareport.com with article: **Kosovo Accreditation Directorate joins EA Tuesday, 08 December 2009**